

Seks is meer... Ganzenbord

Spelenderwijs werken aan seksuele integriteit en vorming

Met het 'Seks is meer... Ganzenbord' praten leerlingen in groepjes over relaties, seksualiteit, veilig vrijen, zwangerschap, lichaam, gender, seksuele diversiteit en respectvolle omgang. De vier versies van het spel zijn geschikt voor po, vo en mbo (en lvb-jongeren).

30 jaar getest

Met dit ganzenbord doen leerlingen spelenderwijs kennis op, oefenen ze in het praten over deze thema's, ontdekken ze hun mening, worden ze zich bewust van wat ze wel & niet willen en horen ze dit ook van hun klasgenoten. Marjolein Hottentot was 30 jaar docent verzorging / zorg en welzijn en

ontwierp

dit spel voor haar eigen lessen. In 2107 bracht ze de eerste versie op de markt, waarna diverse varianten volgden. Het spel is met een eenvoudige docentenhandleiding te begeleiden. Indien gewenst biedt [Firma LoS](#) docententrainingen voor extra toerusting.

"Juf, mogen we het seksganzenbord weer spelen?"

Hoe werkt het?

Maximaal zes spelers zitten rond een spel. Wandelend over het ganzenbord komen ze op vakjes waar ze een vragenkaartje pakken. Degene die aan de beurt is, geeft antwoord op de vraag óf zet zijn escape-munt in. Ook de andere spelers mogen iets antwoorden.

De spelers checken hun antwoorden op de kennisvragen op de bijgesloten kaart. Met deze kaart en een handleiding kunnen leerlingen het spel zelfstandig spelen, onder begeleiding en monitoring van de leerkracht.

De vragen zijn verdeeld in drie categorieën: Wat weet je? Wat vind je? Wat denk je? Hierbij komt een variëteit aan thema's aan bod: gender, relaties, lichaam, puberteit, seksuele handelingen, zwangerschap en abortus, respect, gevoelens, seksuele diversiteit, culturele diversiteit, grensoverschrijding, communicatie, sexting en wensen en grenzen.

Bekijk enkele voorbeeldvragen

Vragen in het spel tot 12 jaar: "Je hebt 5 okselharen gekregen. Scheer je deze weg? Waarom wel en waarom niet?" "Wat betekent een SOA?" "Wat is een maagdenvlies?" "Vind jij het erg als een meisje voor de grap in de ballen of billen van een jongen knijpt? Waarom wel of waarom niet?"

Vragen in het spel van 12 - 15 jaar: "Hoe reageer je als je beste vriendin/vriend vertelt dat haar/zijn vader verliefd is geworden op een man?". "Hoelang kan een zaadje (van een man) maximaal blijven leven?" "Mag jij van je ouders verkering krijgen met iemand van een andere cultuur?"

Vragen in het spel vanaf 15 jaar: "Vind je dat een meisje of juist een jongen altijd voor voorbehoedsmiddelen moet zorgen?". "Leg aan de hand van een voorbeeld uit wat seksuele intimidatie is". "Wat is beffen?" "Wat is een overtijdbehandeling?"

Werken aan seksuele integriteit

Met dit spel werkt u aan een seksueel integere houding van leerlingen: bewust, respectvol en verantwoordelijk omgaan met de eigen seksualiteit en gender en die van anderen.

- Op de Wat-vind-je-kaartjes staat vaak: "wat zou je doen als..?" Hierdoor worden leerlingen zich bewust van hun eigen gedrag en bespreken wat zij respectvol vinden.
- Als in een klas bepaalde thema's spelen over seksuele integriteit, kunt u die met dit spel aandacht geven door vooraf de kaartjes te selecteren die hier op in gaan.
- Culturele en seksuele diversiteit zijn als vanzelfsprekend opgenomen in het spel, waardoor het toegankelijk en veilig is voor iedereen.

- Door het werken in kleine groepjes kan de groepsnorm doorbroken worden en kan het makkelijker zijn voor leerlingen om hun mening te geven. Klassikaal werkt dat anders.
- Ieder heeft een escape-steen, die je kunt inzetten als je geen antwoord wilt geven. Dit geeft een gevoel van veiligheid en laat oefenen met het aangeven van grenzen.
- Het ganzenbord kan onderdeel zijn van seksuele vorming en voorlichting, met name door de kennisvragen. Voor effectieve en gedegen seksuele vorming is echter een doorlopende leerlijn van belang. Dit spel is hier een aanvulling op.

Tips voor veilig ganzenborden

Seksualiteit & relaties is een spannend onderwerp, zeker wanneer het praten hierover nog niet is genormaliseerd binnen een groep. Dit vraagt om een zorgvuldige inleiding, begeleiding en nabespreking door de leerkracht. Een aantal concrete

tips:

- Maak een inschatting van de veiligheid in de groep. In sommige groepen is het nodig om seksualiteit & relaties eerst op een andere manier in te leiden.
- Speel het spel niet als er (hevig) gepest wordt in een klas. Werk dan eerst aan een veilige sfeer in de groep.
- Kies het spelmoment bewust. Is het een nieuwe klas? Kennen ze het ganzenbord nog niet? Speel het dan wat later in het jaar.
- De samenstelling van de groepen kan willekeurig gebeuren of kunt u beïnvloeden. Sturing kan soms nodig zijn voor de veiligheid. Niet sturen kan ook een bewuste keuze zijn; de verwachte groepsdynamiek kan mogelijk een kans bieden om in te grijpen.
- Neem de tijd om duidelijke regels en afspraken te maken met de klas. Stuur op het naleven hiervan tijdens het spel.
- Bespreek dat het heel normaal is om je ongemakkelijk of beschaamd te voelen bij het praten over deze thema's.
- Zorg dat u zich als leerkracht bekwaam en comfortabel voelt om met leerlingen te spreken over seksualiteit. U heeft enige afstand tot het spel, maar toch is het van belang dat u kunt ingrijpen, kennis van zaken heeft en een goede nabespreking kunt leiden.
- Het spel leent zich er voor om vaker te spelen, waardoor het steeds gewoner en veiliger wordt om in de klas te spreken over relaties & seksualiteit.

Met collega's

Speel het ganzenbord ook eens met collega's. Dit kan erg vermakelijk zijn en inzicht geven in uw eigen kennis en houding. Samen maakt u mee wat de leerlingen ook gaan ervaren. U kunt er ook voor kiezen te antwoorden alsof u nog het kind was in de leeftijd van uw leerlingen.

Externe links

- [Seks is meer... ganzenbord \(O'leijn\)](#)

Soort:

materialen & methodes | spel

Onderwijs type:

Thema: po vo

Doelgroep: seksuele diversiteit Seksuele integriteit

docent

Printen